

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] religio sit vna virtus? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

timoris, sed quod ordinetur ad ipsum sicut ad ali-
quid principalius. Sunt enim dona principaliora vir-
tutibus moralibus, ut supra * habitum est.

9.9. ar. 1.
ad 3. &
1.2. q. 68.
ar. 1.2.3.
& 4.

Ad secundum dicendum, quod etiam servus potest
voluntarie exhibere domino suo quod debet: & sic
facit de necessitate virtutem, debitum voluntarie
reddens. Et similiter etiam exhibere Deo debitam
servitutem potest esse actus virtutis, secundum quod
homo voluntarie hoc facit.

Ad tertium dicendum, quod de dictamine ratio-
nis naturalis est, quod homo aliqua faciat ad reue-
rentiam diuinam. Sed quod hæc determinate faciat
vel illa, istud non est de dictamine rationis natura-
lis, sed de institutione iuris diuini, vel humani.

ARTIC. III.

Utrum religio sit vna virtus?

428

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod reli-
gio non sit vna virtus. Per religionem enim or-
dinamur ad Deum, ut * dictum est. In Deo autem est
accipere tres personas, & iterum multa attributa,
que saltem ratione differunt. Diuersa autem ratio
obiecti sufficit ad diuersificandum virtutes, ut ex su-
pra dictis patet. Ergo religio non est vna virtus.

Inf. ar. 4.
ad 1. &
2.
* a. 1. hu
in q.

¶ 2. Præterea, vnius virtutis vnus est actus. Habi-
tus enim distinguuntur secundum actus. Religionis
autem multi sunt actus, sicut colere, & seruire, voue-
re, orare, sacrificare, & multa huiusmodi. Ergo reli-
gio non est vna virtus.

† q. 50. a.
2. ad 2.
& q. 47.
ar. 5. &
q. 23. a. 4
& 3.

¶ 3. Præterea, Adoratio ad religionem pertinet.
Sed adoratio alia ratione adhibetur imaginibus, &
alia ipsi Deo. Cum ergo diuersa ratio distinguat vir-
tutes, videtur quod religio non sit vna virtus.

SED contra est, quod dicitur Ephe. 4. Vnus Deus,
vna fides. Sed vera religio protestatur fidem vnius
Dei. Ergo religio est vna virtus.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra
habitum * est, habitus distinguuntur secundum diuer-
sam rationem obiecti. Ad religionem autem perti-
net

in loc. cō-
tatis ar-
gum. 1.

net exhibere reuerentiam vni Deo secundum vnam rationem, in quantum scilicet est primum principium creationis, & gubernationis rerum: vnde ipse dicit Malach. 1. Si ego pater, vbi honor meus? Patris enim est & producere, & gubernare. Et ideo manifestum est, quod religio est vna virtus.

Ad primum ergo dicendum, quod tres personæ diuinæ sunt vnum principium creationis, & gubernationis rerum: & ideo eis vna religione seruitur. Diuersæ autem rationes attributorum concurrunt ad rationem primi principij: quia Deus producit omnia, & gubernat sapientia, voluntate, & potentia bonitatis suæ. Et ideo religio est vna virtus.

Ad secundum dicendum, quod eodem actu homo seruit Deo, & colit ipsum. Nam cultus respicit Dei excellentiam, cui reuerentia debetur: seruitus autem respicit subiectionem hominis, qui ex sua conditione obligatur ad exhibendum reuerentiam Deo. Et ad hæc duo pertinent omnes actus, qui religioni attribuuntur: quia per omnes homo protestatur diuinam excellentiam, & subiectionem sui ad Deum, vel exhibendo aliquid ei, vel iterum assumendo aliquid diuinum.

Ad tertium dicendum, quod imaginibus non exhibetur religionis cultus, secundum quod in seipsis considerantur quasi res quædam, sed secundum quod sunt imagines ducentes in Deum incarnatum. Motus autem qui est in imaginem, prout est imago, non consistit in ipsa, sed tendit in id cuius est imago. Et ideo ex hoc quod imaginibus Christi exhibetur religionis cultus, non diuersificatur ratio lauræ, nec virtus religionis.

ARTIC. IV.

429

Utrum religio sit specialis virtus ab alijs distincta?

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod religio non sit specialis virtus ab alijs distincta. Dicit enim * Aug. 19. de ciu. Dei, Verum sacrificium est

cap. 6. in
prim. 10.5

est